

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 юни 2023 г.
(OR. en)

10411/23
ADD 1

AG 48
INST 209
JAI 822

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 8 юни 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2023) 311 final - Annex 1

Относно: ПРИЛОЖЕНИЕ към СПОРАЗУМЕНИЕ МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ, ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКАТА
КОМИСИЯ, СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ЕВРОПЕЙСКАТА
ЦЕНТРАЛНА БАНКА, СМЕТНАТА ПАЛАТА, ИКОНОМИЧЕСКИЯ И
СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ
Предложение за междуинституционален орган по етика

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 311 final - Annex 1.

Приложение: COM(2023) 311 final - Annex 1

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 8.6.2023 г.
COM(2023) 311 final

ANNEX 1

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

**СПОРАЗУМЕНИЕ МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ, ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА, СМЕТНАТА ПАЛАТА,
ИКОНОМИЧЕСКИЯ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА
РЕГИОНИТЕ**

Предложение за междуинституционален орган по етика

ПРИЛОЖЕНИЕ

Предложение за

Споразумение между Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейската комисия, Съда на Европейския съюз, Европейската централна банка, Сметната палата, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите за създаване на Междунституционален орган по етични стандарти за членовете на институциите и консултативните органи, посочени в член 13 от Договора за Европейския съюз (ДЕС)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В член 13, параграф 1 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) се посочва, че Европейският съюз „разполага с институционална рамка, която има за цел да насърчава неговите ценности, да преследва неговите цели, да служи на неговите интереси, на интересите на неговите граждани и на тези на държавите членки, както и да осигурява съгласуваност, ефикасност и последователност на неговите политики и дейности“.

Европейските институции трябва да разчитат в съответните си мисии на безупречното поведение на своите членове. Членовете трябва да спазват етичните принципи и задължения за отделните членове на институциите, посочени в Договорите на ЕС, както и правилата, които всяка институция е определила въз основа на тях.

За да могат гражданите на ЕС да имат доверие в своите демократични представители в европейските институции и във функционирането на институциите, членовете на институциите трябва да отговарят на най-високите стандарти за независимост и почтеност.

В Договорите са установени задължения за членовете на повечето институции и се възлагат отговорности за гарантиране на правилното поведение на членовете на институциите по отношение на независимостта на институциите и почтеността им. Институционалният баланс, установен с Договорите, гарантира прилагането на принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване между институциите. С Договорите се установяват по-специално процедури, посредством които може да се реагира на неправомерно поведение на отделни членове на институциите. Повечето институции са избрали да прилагат тази рамка и съответните отделни задължения по-задълбочено, било то в техните процедурни правила, или в кодексите за поведение за членовете си. Съответните разпоредби са:

Европейски парламент

В Договорите не се установяват изрични етични задължения на членовете на Европейския парламент или изрични правила или процедури, които да се следват в случай на етични нарушения на член на равнището на ЕС. Парламентът е определил правила в Кодекс за поведение на членовете на Европейския парламент, който е приложен към неговия Правилник за дейността. В член 8 от Кодекса за поведение на членовете на Европейския парламент относно процедурата в случай на евентуални нарушения на Кодекса за поведение се предвижда:

1. Когато са налице основания да се предположи, че даден член на Европейския парламент вероятно е извършил нарушение на настоящия кодекс за поведение, председателят, с изключение на очевидно неоснователни случаи, информира за това Консултативния комитет.

2. Консултативният комитет разглежда обстоятелствата по сигнала за нарушение и може да изслуша заинтересования член на ЕП. Въз основа на своите заключения Консултативният комитет отправя препоръка до председателя за евентуално решение.

В случай на предполагаемо нарушение на Кодекса за поведение от постоянен или резервен член на Консултативния комитет съответният постоянен или резервен член се въздържа от участие в заседанията на Консултативния комитет, на които се разглежда въпросното предполагаемо нарушение.

3. Ако, след като разгледа препоръката и след като е приканил съответния член на ЕП да представи своите забележки в писмен вид, председателят заключи, че съответният член на ЕП е нарушил Кодекса за поведение, той взема мотивирано решение, в което се определя санкция. Председателят информира члена на ЕП за мотивираното решение.

Постановената санкция може да включва една или няколко от посочените в член 176, параграфи 4—6 от Правилника за дейността мерки.

4. Вътрешните процедури за обжалване, определени в член 177 от Правилника за дейността, са на разположение на съответния член на ЕП.

Член 176, параграфи 4—6 от Правилника за дейността — Санкции

4. Санкцията може да се състои в прилагане на една или няколко от следните мерки:

- а) порицание;
- б) лишаване от право на дневна надбавка за срок от 2 до 30 дни;
- в) временно отстраняване от участие във всички или в част от дейностите на Парламента за срок от 2 до 30 последователни дни, в които Парламентът или който и да е от неговите органи, комисии или делегации заседават, без да се засяга упражняването на правото му на гласуване в пленарна зала и при строго спазване в този случай на нормите за поведение на членовете на ЕП;
- г) забрана за съответния член на ЕП да представлява Парламента в междупарламентарна делегация, на междупарламентарна конференция или на какъвто и да било междуинституционален форум, за срок с продължителност до една година;
- д) при нарушаване на поверителността — ограничаване на правата за достъп до поверителна или класифицирана информация за срок до една година.

5. Мерките, предвидени в параграф 4, букви б)—д), могат да бъдат удвоени при повторни нарушения или ако членът на ЕП откаже да изпълни мярка, предприета съгласно член 175, параграф 3.

6. Освен това председателят може да внесе предложение в Председателския съвет за временно отстраняване или освобождаване на члена на ЕП от една или повече от заеманите от него мандатни длъжности в рамките на Парламента в съответствие с процедурата, предвидена в член 21.

Европейски съвет

Член 15, параграф 5 от ДЕС

Европейският съвет избира своя председател с квалифицирано мнозинство за срок от две години и половина, като неговият мандат може да бъде подновен еднократно. В случай на невъзможност да изпълнява функциите си или ако извърши сериозно нарушение, Европейският съвет може да прекрати неговия мандат според същата процедура.

В кодекса за поведение на председателя на Европейския съвет се предвиждат допълнителни правила за очакваното поведение.

Съвет

Съветът на Европейския съюз се състои от по един представител на всяка държава членка на ниво министри, който може да обвързва правителството на държавата членка, която представлява, и да упражнява нейното право на глас (член 16, параграф 2 от ДЕС). В процедурния правилник на Съвета, основан на член 240, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), не се установяват конкретни етични задължения за отделните министри, представляващи държавите членки в Съвета. В това отношение в него се разчита на отговорността и вътрешните решения на всяка държава членка, целящи да се гарантира, че нейните гласове и позиции са правилно представени в Съвета от определения министър и че определеното лице допринася за правилното функциониране на Съвета и го зачита.

Европейска комисия

Член 245 от ДФЕС

Членовете на Комисията се въздържат от всякакво действие, несъвместимо с естеството на техните функции. Държавите членки зачитат тяхната независимост и не се опитват да им оказват влияние при изпълнението на техните задачи.

Членовете на Комисията не могат по време на своя мандат да упражняват друга платена или неплатена професионална дейност. Когато встъпват в длъжност, те тържествено се задължават да изпълняват както по време на своя мандат, така и след това, произтичащите от тяхната длъжност задължения, а именно да проявяват почтеност и въздържаност относно приемането, след края на мандата им, на определени постове или облаги. В случай на нарушаване на тези задължения Съдът, по искане на Съвета, който действа с обикновено мнозинство или на Комисията може, според обстоятелствата, или да освободи от длъжност, съгласно условията на член 247, или да лиши съответния член от право на пенсия или от други полагащи се облаги.

В Кодекса за поведение на членовете на Европейската комисия се определят и изясняват задълженията, приложими за членовете (ОВ С 65, 21.2.2018 г., стр. 7—20).

Съд на Европейския съюз

Член 6 от Статута на Съда на Европейския съюз (протокол № 3)

Съдия може да бъде освободен от длъжност или да бъде лишен от правото си на пенсия или други ползи само ако по единодушно мнение на съдиите и генералните адвокати на Съда той повече не отговаря на необходимите условия или не изпълнява служебните си задължения. Съответният съдия не взема участие в това обсъждане. Когато засегнатото лице е член на Общия съд или на специализиран съд, Съдът взема решение след консултация със съответния съд.

Секретарят на Съда уведомява председателя на Европейския парламент и председателя на Комисията за взетото решение и го съобщава на председателя на Съвета.

Ако с решението съдията е освободен от длъжност, вакантното място възниква от момента на последното уведомление.

В Кодекса за поведение на членовете и бившите членове на Съда на Европейския съюз задълженията се разясняват по-подробно (ОВ С 397, 30.9.2021 г., стр. 1—8).

Сметна палата на Европейския съюз

Член 286, параграфи 5 и 6 отДФЕС

5. Освен при редовното подновяване на състава или в случай на смърт, пълномощията на член на Сметната палата могат да се прекратят при оставка или чрез освобождаване от длъжност, обявено от Съда съгласно параграф 6.

6. Членовете на Сметната палата могат да бъдат освободени от длъжност, или да бъдат лишени от правото на пенсия или други полагащи се облаги, само ако Съдът по молба на Сметната палата констатира, че те са престанали да отговарят на необходимите условия или да изпълняват произтичащите от тяхната длъжност задължения.

В кодекс за поведение на членовете и бившите членове на Сметната палата задълженията се определят по-подробно (ОВ L 128, 2.5.2022 г., стр. 102—113).

Европейска централна банка

Член 11, параграф 4 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (протокол № 4) относно членовете на нейния Изпълнителен съвет

Ако даден член на Изпълнителния съвет повече не отговаря на условията, които са необходими за изпълнението на неговите служебни задължения, или ако е извършил сериозно нарушение, Съдът може, по искане на Управителния съвет или на Изпълнителния съвет да го освободи от длъжност.

В Кодекса за поведение за високопоставени служители на ЕЦБ се определят етичните задължения, приложими за членовете на Управителния съвет и членовете на Надзорния съвет при осъществяването на функциите им като членове на високопоставен орган на ЕЦБ, както и за членовете на Изпълнителния съвет (ОВ С 478, 16.12.2022 г., стр. 3—14).

Комитет на регионите

Член 300, параграф 4 отДФЕС

Членовете на ... Комитета на регионите не са обвързани с каквито и да е задължителни указания. Те упражняват своите функции при пълна независимост в общ интерес на Съюза.

В кодекс за поведение на членовете на Европейския комитет на регионите (ОВ L 20, 24.1.2020 г., стр. 17—23) тази разпоредба се прилага допълнително.

Европейски икономически и социален комитет

Член 300, параграф 4 от ДФЕС

Членовете на Икономическия и социален комитет ... не са обвързани с каквито и да е задължителни указания. Те упражняват своите функции при пълна независимост в общ интерес на Съюза.

В Правилника за дейността и кодекс за поведение на членовете на Европейския икономически и социален комитет (ОВ L 149, 31.5.2022 г., стр. 1—54) тази разпоредба се прилага допълнително.

По този начин в Договорите е установена диференцирана рамка по отношение на индивидуалните задължения на членовете на институциите и процедурата, която да се следва в случай на неправомерно поведение. Повечето институции са решили да прилагат по-задълбочено тази рамка и съответните индивидуални задължения. Тези институции са приели вътрешни правила, или в правилника за дейността си, или в кодекси за поведение за своите членове, и обикновено възлагат на съответния председател специална отговорност за прилагането на посочените правила. Те обикновено създават и вътрешен консултативен орган, който да подпомага вземането на решения от институциите по отношение на всички или някои от посочените индивидуални задължения на членовете им. Понастоящем няма механизъм или форум за обсъждане или координиране на тези вътрешни мерки между институциите, дори в области, в които има значителни прилики между институциите и членовете им. Освен това няма едно единствено място, където етичните правила и мерките, приложими към членовете на всички институции, да са публично достъпни.

В политическите насоки на председателя на Комисията, издадени на 16 юли 2019 г., се подкрепя създаването на „независим орган по етика, общ за всички институции на ЕС“, който има за цел да се гарантира доверие в институциите на ЕС по отношение на „етиката, прозрачността и почтеността“.

Европейският парламент работи между 2019 и 2021 г. по доклад по собствена инициатива за укрепване на прозрачността и почтеността в институциите на ЕС чрез създаването на независим орган на ЕС по етика. Неговата резолюция беше приета на 16 септември 2021 г. Комисията изпрати официален отговор до Парламента на 18 февруари 2022 г. На 16 февруари 2023 г. беше приета последваща резолюция, в която се призовава за създаването на орган по етика.

Съществуването на общ за всички институции орган по етика ще даде възможност да бъдат разработени общи минимални стандарти по отношение на поведението на членовете на институциите. По този начин ще бъде дадена за първи път възможност на всички институции да се отнесат към въпроса за етичните стандарти за своите членове като въпрос от общ междуинституционален интерес. Що се отнася до персонала на институциите на ЕС, с Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители на Европейския съюз вече е въведен изчерпателен набор от правила и процедури в областта на

етиката и дисциплинарните действия, които са приложими за персонала на всички институции, органи, служби и агенции на ЕС. Така се гарантират идентични стандарти и правила за всички служители на ЕС, които могат да бъдат допълнително разяснени чрез правила за прилагане, приети от всяка институция. За да се осигури прозрачност и да се насърчи последователното прилагане на Правилника за длъжностните лица, правилата за неговото прилагане се събират в регистър, поддържан от Съда на Европейския съюз, и са предмет на доклад, представян на всеки три години от Комисията до Европейския парламент и Съвета (член 110 от Правилника за длъжностните лица). Тези усилия се подкрепят от добре установените структури и механизми, чрез които се постига общ междуинституционален подход винаги, когато въпросът изисква това. Комисията счита, че при тези добре установени структури и механизми следва да се проучи приоритетно възможността за споделяне на добри практики, извлечени поуки и, когато е необходимо, области за по-нататъшно приважване в съответствие на правилата за персонала.

Членовете на персонала са извън обхвата на настоящото споразумение, тъй като за тях вече съществуват междуинституционални механизми за координация по етични въпроси. В рамките на Правилника за длъжностните лица и чрез Колегиума на административните ръководители страните по настоящото споразумение следва да се ангажират да се стремят към равнище на стандарти, равностойно на приетите от органа по отношение на генералните директори и други еквивалентни длъжности.

Такива официални междуинституционални механизми и общи стандарти за персонала обаче не съществуват за членовете на институциите и точно в това се състои добавената стойност на органа по етика, обхващащ членовете на всички институции и консултативни органи на ЕС.

Правомощията за вземане на решения за приемането и прилагането на вътрешните етични правила на всяка институция следва да останат в рамките на съответните институции. Прилагането на вътрешните правила е основната отговорност на всяка институция, която се упражнява в рамките на системата за институционален баланс с нейните принципи на взаимозависимост и взаимоограничаване, установени от Договорите. Институциите не могат да откажат да упражняват съответните си правомощия, които са им поверени по силата на Договорите. Те не могат да делегират отговорността за поведението на своите членове и прерогатива си да реагират при нарушаване на етичните правила от страна на отделни членове. Те могат обаче, по силата на своята административна автономност, да решат да създадат консултативен орган и да споделят оказваната от него помощ при разработването на общи минимални стандарти за етично поведение на отделните членове и по въпроси, свързани с изготвянето на съответните им вътрешни етични правила и процедури по отношение на членовете им.

Създаването на този орган няма да възпрепятства или ограничава по никакъв начин функциите по разследване и следователно няма да се припокрива със съответните правомощия на Европейската служба за борба с измамите, Европейската прокуратура, националната полиция и органите на прокуратурата, както и Европейския омбудсман.

Настоящото споразумение не засяга Междуинституционалното споразумение от 2021 г. за задължителен регистър за прозрачност, сключено между Парламента, Съвета и Комисията, както и Междуинституционалното споразумение от 25 май 1999 г., сключено между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията относно вътрешните разследвания от Европейската служба за борба с измамите.

За да се гарантира отговорност и да се осигури добавена стойност, този орган следва да представлява структура, която е обща за всички институции и консултативни органи и им предоставя насоки и помощ чрез съвети по въпроси, както и по начини, договорени от тях.

За да изпълни своя ангажимент да подкрепи създаването на орган по етика, общ за всички институции и консултативни органи, Комисията предлага настоящото споразумение между тези институции и консултативни органи, което ще бъде предадено на Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Съда на Европейския съюз, Европейската централна банка, Европейската сметна палата, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите. В духа на искрено сътрудничество е важно да се постигне междуинституционално споразумение възможно най-скоро и в срок, който ще даде възможност междуинституционалният орган по етика да бъде създаден преди следващите европейски избори. По искане на Европейската инвестиционна банка тя също може да стане пълноправна страна по настоящото споразумение, след като то влезе в сила. Тя става страна по настоящото споразумение от датата, на която назначи представител в органа по етика. Всички стандарти, които е възможно да бъдат разработени от органа по етика преди ефективното членство на Европейската инвестиционна банка, се прилагат изцяло за нея.

Органите, службите и агенциите на Съюза, различни от участващите институции, могат доброволно да решат да прилагат цялостния набор от настоящи или бъдещи общи стандарти, разработени от органа по етика, към правилата, приложими спрямо лицата, които не са членове на техния персонал, изпълняващи функции, подобни на функциите, включени в обхвата на настоящото споразумение. В този случай те ще участват в обмен на мнения с членовете на органа по етика относно съответните си вътрешни правила, свързани с области, за които са разработени стандарти. Те ще определят представител за конкретния обмен на мнения. Същият обмен на мнения ще се проведе, когато се разработват нови стандарти или когато се актуализират действащите стандарти.

Предложение за

Споразумение между Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейската комисия, Съда на Европейския съюз, Европейската централна банка, Сметната палата, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите за създаване на Междунституционален орган по етични стандарти за членовете на институциите и консултативните органи, посочени в член 13 от Договора за Европейския съюз

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪВЕТ,

СЪВЕТЪТ,

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

СЪДЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

СМЕТНАТА ПАЛАТА,

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ,

И ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

като имат предвид, че:

- (1) Целта на настоящото споразумение е да се създаде Междунституционален орган за етични стандарти за членовете на институциите и консултативните органи на Съюза, посочени в член 13, параграфи 1 и 4 от Договора за Европейския съюз („органът“). По искане на Европейската инвестиционна банка тя също може да стане пълноправна страна по настоящото споразумение, след като то влезе в сила.
- (2) Органите, службите и агенциите на Съюза, които не са страни по настоящото споразумение, могат да изберат да прилагат пълния набор от настоящи и бъдещи общи минимални стандарти, разработени от органа, към правилата, приложими спрямо лицата, които не са членове на техния персонал, изпълняващи функции, подобни на функциите, включени в обхвата на настоящото споразумение.
- (3) Функционирането на органа не следва да накърнява компетенциите на която и да е от страните, както е посочено в Договорите, или да засяга съответните им правомощия за вътрешна организация или системата от взаимозависимост и взаимоограничаване, установена от Договорите. Функционирането му не следва да накърнява също така правомощията на Европейската служба за борба с измамите (OLAF), която има значителни правомощия и експертен опит в разследването на сериозни нарушения на служебните задължения на членовете. Всички институции, органи, служби и агенции следва да признаят и подкрепят изцяло мандата на OLAF.
- (4) Ефективността на Съюза като цяло зависи от неговата легитимност, а легитимността му, от своя страна, зависи от доверието на неговите граждани. Етиката, почтеността и прозрачността са от съществено значение за запазване на доверието на гражданите на Съюза в политическата, законодателната и административната дейност на институциите на Съюза.
- (5) Членовете на институциите и консултативните органи на Съюза имат специална отговорност да спазват и възплащават изцяло етичните принципи и задължения,

определени в Договорите, както и в правилата, които всяка институция е определила въз основа на тях.

- (6) Важно е не само всички институции и консултативни органи на Съюза да определят и прилагат ясни и прозрачни правила, но и да имат еднакъв набор от минимални стандарти за почтеност и независимост, както и механизми за гарантиране на спазването на съответните им етични правила.
- (7) Ето защо задачите на органа следва да включват разработване на общи минимални стандарти в определен брой области, обмен на мнения относно самооценката, направена от институция или консултативен орган относно съответствието на вътрешните правила с посочените разработени стандарти, и насърчаване на междуинституционално сътрудничество в тази област.
- (8) Обменът на мнения, основан на самооценка, следва да се прилага и за органите, службите и агенциите на Съюза, които не са страни по споразумението, които доброволно избират да прилагат целия набор от общи минимални стандарти. За тази цел те следва да определят представител за обмена на мнения.
- (9) Всяка страна следва да се стреми да осигури равенство между половете при назначаването на своите пълноправни представители и техните заместници в органа. При определянето на общия състав на органа, включващ неговите (пълноправни и заместващи) членове, включително неговия председател, както и независимите експерти следва да е налице стремеж към баланс между половете.
- (10) Нищо в настоящото споразумение не следва да възпрепятства дадена страна да налага по-строги изисквания за своите членове, по-специално като се има предвид специфичният риск, свързан с мандата и задачите на страната или на нейните членове.
- (11) Нищо в настоящото споразумение не следва при никакви обстоятелства да представлява основание за понижаване на стандартите, които вече са приложени от дадена страна по въпросите, обхванати от него.
- (12) Страните следва винаги да действат чрез взаимно и искрено сътрудничество при прилагането на настоящото споразумение.
- (13) Настоящото споразумение се подписва от страните, след като приключат съответните им вътрешни процедури за тази цел,

СЕ СПОРАЗУМЯВАТ ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящото споразумение се създава Междуинституционален орган за етични стандарти („органът“) за членовете на Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейската комисия, Съда на Европейския съюз, Европейската централна банка, Европейската сметна палата, Икономическия и социален комитет и Комитета

на регионите („страните“). В него също така се определят рамката и принципите на неговото функциониране.

2. По искане на Европейската инвестиционна банка тя също може да стане пълноправна страна по настоящото споразумение. Участието ѝ в органа влиза в сила от датата, на която тя определи представител в него в съответствие с член 3. Всички общи минимални стандарти, които е възможно да бъдат разработени от органа преди ефективното участие на Европейската инвестиционна банка, се прилагат изцяло за нея.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящото споразумение „членове на страните“ означава:
 - а) членовете на Европейския парламент;
 - б) председателя на Европейския съвет;
 - в) представителите на ниво министри на държавата членка, която председателства Съвета;
 - г) членовете на Европейската комисия;
 - д) членовете на Съда на Европейския съюз;
 - е) членовете на Сметната палата;
 - ж) членовете на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка, както и членовете на Управителния съвет и на Надзорния съвет, когато изпълняват функциите си;
 - з) членовете на Европейския икономически и социален комитет;
 - и) членовете на Европейския комитет на регионите.
2. В случай че Европейската инвестиционна банка стане страна в съответствие с член 1, параграф 2, определението, дадено в параграф 1 от настоящия член, се разширява, за да обхване членовете на Управителния комитет на Европейската инвестиционна банка, както и членовете на Съвета на директорите при осъществяването на техните функции.

Член 3

Членове на органа

1. Всяка страна се представлява в органа от един член. За тази цел всяка страна назначава пълноправен представител и заместник-представител, който участва в

заседанията като член на органа, когато пълноправният представител отсъства или е възпрепятстван. Пълноправният представител и заместник-представителят се назначават най-късно два месеца след датата на влизане в сила на споразумението. Всяка страна се стреми да осигури равенство между половете при назначаването на своите пълноправни представители и заместник-представители.

2. Пълноправният представител в органа е по принцип на равнище заместник-председател или на равностойно равнище.
3. Всяка страна има пълна свобода на преценка да замени своя пълноправен представител или заместник-представител, като винаги се стреми да осигури равенство между половете сред пълноправните представители и заместник-представителите. Във всеки случай мандатът на пълноправния представител или заместник-представителя изтича автоматично:
 - а) когато представителят престане да заема длъжност в институцията или консултативния орган на Съюза, който представлява;
 - б) при всички случаи пет години след първото назначаване като пълноправен представител или заместник-представител.

Член 4

Председател

1. Всяка страна председателства органа на ротационен принцип за срок от една година. Ротационното председателство следва реда на институциите, определен в член 13, параграф 1 от Договора. След като списъкът по член 13, параграф 1 от Договора бъде изчерпан, ротационното председателство продължава с двата консултативни органа, посочени в член 13, параграф 4 от Договора. След това то продължава с Европейската инвестиционна банка, ако тя стане страна в съответствие с член 1, параграф 2.
2. Председателят организира работата на органа, като гарантира, че се вземат подходящи организационни и процедурни мерки, и предоставя цялата необходима информация и документи на вниманието на всички членове на органа.

Член 5

Независими експерти

1. Органът се подпомага от петима независими експерти, които присъстват на всички заседания на органа като наблюдатели и консултират членовете му по всеки етичен въпрос, свързан с мандата на органа.
2. Независимите експерти се назначават по общо съгласие на страните при отчитане на тяхната компетентност, опит, независимост и професионални качества. Те трябва да са показали безупречно професионално поведение през цялата си кариера, както и да притежават опит на високопоставени длъжности в европейски, национални или международни публични организации. Те се назначават съгласно процедура,

- установена от Комисията, най-късно три месеца след влизането в сила на настоящото споразумение.
3. Независимите експерти подписват декларация за липса на конфликт на интереси. Ако органът, упълномощен да сключва трудови договори, установи конфликт на интереси, той иска становището на органа.
 4. При назначаването на независимите експерти страните се стремят да осигурят баланс между половете.
 5. Мандатът на независимите експерти е тригодишен с право на еднократно подновяване. Ако независим експерт прекрати мандата си преди изтичането на тригодишния срок, страните назначават с общо съгласие нов независим експерт за три години.
 6. Независимите експерти получават от Комисията статут на специални съветници и са административно прикрепени към Комисията. Разходите за път и настаняване, направени от експертите при изпълнение на задълженията им, им се възстановяват. Те получават дневни надбавки за работен ден, изчислени въз основа на възнаграждението на длъжностно лице на Съюза със степен AD12.

Член 6

Мандат

1. Органът допринася за насърчаването на обща култура на етика и прозрачност сред страните, по-специално чрез разработване на общи за страните минимални стандарти за поведение на членовете им („стандартите“) и чрез поощряването на обмена на най-добри практики по въпроса.
2. Задачите на органа са следните:
 - а) разработване на стандарти за поведение на членовете на страните в областите, посочени в член 7;
 - б) актуализиране на стандартите в съответствие с член 8;
 - в) извършване на обмен на мнения въз основа на оценката, направена от всяка страна или доброволно участващ орган, служба или агенция на Съюза, относно съответствието на собствените вътрешни правила със стандартите съгласно съответно членове 9 и 19;
 - г) насърчаване на сътрудничеството между страните по въпроси от общ интерес, свързани с вътрешните им правила за поведението на техните членове, както и на обмена с всяка друга европейска, национална или международна организация, чиито дейности са свързани с определянето на стандарти;
 - д) издаване на годишен доклад съгласно член 17.
3. Функционирането на органа не накърнява компетенциите на страните и не засяга съответните им правомощия на вътрешна организация. По-специално органът няма да

бъде компетентен по отношение на прилагането на вътрешните правила на страната към отделни случаи.

Член 7

Разработване на общи минимални стандарти

1. Органът разработва стандарти за поведение на членовете на всички страни. Стандартите се разработват в рамките на задълженията, наложени на членовете на страните по силата на Договорите, и в тях се отчита естеството на мандата им или публичната им длъжност, както и особеностите на всяка страна. Стандартите не засягат системата от взаимозависимост и взаимоограничаване, установена от Договорите.
2. Стандартите се отнасят за следните въпроси:
 - а) интереси и активи, които членовете на страните трябва да декларират;
 - б) външните дейности на членовете на страните по време на мандата им;
 - в) приемане на подаръци, гостоприемство, пътувания, които трети лица предлагат на членовете на страните по време на мандата им;
 - г) приемане на награди, медали, отличия и почести от членовете на страните по време на мандата им;
 - д) дейностите на членовете на страните след изтичане на мандата им;
 - е) условия и допълнителни мерки за прозрачност по смисъла и обхвата на Междунституционалното споразумение от 20 май 2021 г. за задължителен регистър за прозрачност¹, по-специално по отношение на срещите на членовете на страните с представители на интереси, както е определено в член 2, буква а) от посоченото споразумение.
3. Органът също така разработва общи минимални стандарти по отношение на:
 - а) общи процедури, установени от страните с цел гарантиране и наблюдение на спазването на вътрешните им правила в областите, посочени в параграф 2, включително действията за повишаване на осведомеността, състава и задачите на вътрешните органи по етични въпроси, механизмите за докладване на съответната страна в случай на подозрение за нарушение на правилата, както и последващите действия по сигнала и защитата на сигнализиращите лица срещу отмъщение, включително при случаи на тормоз, включващи членове на страните, и процедурите за започване или приемане на санкции в случай на нарушения;

¹ OB L 207, 11.6.2021 г., стр. 1.

- б) изисквания за публичност на информацията, събрана в областите, посочени в параграф 2.
4. Ако всички страни са съгласни, е възможно да бъдат разработени допълнителни общи минимални стандарти в други области, различни от изброените в параграфи 2 и 3.
5. Членовете на органа се споразумяват за стандартите с консенсус в дух на искрено сътрудничество.
6. Членовете на органа се споразумяват за стандартите в рамките на шест месеца след назначаването на членовете и независимите експерти в съответствие с член 3, параграф 1 и член 5, параграф 2 и след вземане на решение за разработване на нови стандарти съгласно параграф 4.
7. Стандартите се изготвят официално в писмен вид и като надлежно се отчита автономността на всяка страна, се съобщават на всички страни. Страните се ангажират да ги прилагат във вътрешните си правила за поведение на своите членове. Стандартите се публикуват на уебсайта на органа, посочен в член 18.

Член 8

Актуализиране на общите минимални стандарти

1. Органът преценява необходимостта от актуализиране на действащите стандарти, когато един или повече от неговите членове смятат, че такова преразглеждане е необходимо.
2. Преразглеждането може да се смята за необходимо по-специално поради развитие в съдебната практика на Съда на Европейския съюз, нови или променени етични стандарти от международни организации, ново техническо развитие или поради необходимост от разясняване на действащите стандарти вследствие на повтарящи се проблеми.
3. Член 7, параграфи 5 и 7 се прилагат за актуализирането на действащите стандарти.

Член 9

Обмен на мнения относно самооценките на страните

1. Всяка страна извършва писмена самооценка на вътрешните си правила и съответствието им със стандартите, разработени в съответствие с член 7, както и с всички актуализации на действащите стандарти, направени в съответствие с член 8.
2. Всяка страна приключва самооценката в рамките на максимум четири месеца след приемането или актуализирането на даден стандарт.
3. Самооценката се представя от съответната страна на заседание на органа.

4. Независимите експерти изготвят писмено становище по всяка самооценка в двумесечен срок от получаването ѝ. Когато становището на експертите не е прието единодушно, в него се включва всяка различна гледна точка. Разискванията на експертите са поверителни.
5. В рамките на два месеца след получаване на писменото становище, посочено в параграф 4, органът провежда обмен на мнения въз основа на самооценката и писменото становище.
6. Секретариатът изготвя доклад, в който се обобщава обменът на мнения, посочен в параграф 5, и който съдържа заключителни бележки. Преди да го одобри, органът може да промени доклада. Той одобрява доклада с консенсус в рамките на два месеца, както е посочено в параграф 5. Становището на независимите експерти представлява част от доклада.
7. Всяка страна актуализира своите вътрешни правила по всяко време след приемането на стандартите от органа и не по-късно от четири месеца след одобряването на доклада от органа.
8. Нито обменът на мнения, посочен в параграф 5, нито докладът, посочен в параграф 6, имат обвързваща сила или правни последици.
9. Самооценката, посочена в параграф 1, и докладът, посочен в параграф 6, се оповестяват публично в съответствие с член 18.

Член 10

Обмен на добри практики

1. Органът провежда годишно заседание, посветено конкретно на въпроси от общ интерес в областта на етиката и обмена на най-добри практики между страните.
2. Органът може да покани на заседанието, посочено в параграф 1, представители на всяка друга публична национална, европейска или международна организация, чиято дейност се смята от значение за определянето на стандартите.

Член 11

Заседания

1. Заседанията се свикват от председателя.
2. В допълнение към заседанията, посочени в членове 7—10, председателят може, по своя инициатива или по искане на страна и в рамките на един месец от получаването на това искане, да свика допълнителни заседания за обсъждане на въпроси от общ интерес.

Член 12

Процедура при конфликт на интереси

1. Членовете на органа и независимите експерти незабавно декларират пред председателя всяко обстоятелство, което би могло да накърни или да се възприеме като накърняващо тяхната независимост или безпристрастност при изпълнение на задачите им в органа.
2. Когато е направена декларация в съответствие с параграф 1:
 - а) съответният член се замества от негов заместник, докато членът е възпрепятстван да участва в работата на органа. Когато декларацията е направена от председателя, той се замества временно от члена, представляващ към този момент институцията, която следва да поеме председателството съгласно ротационния принцип, определен в член 4, параграф 1;
 - б) съответният независим експерт се въздържа от участие в обmena на мнения с другите експерти, докато трае ситуацията на конфликт.

Член 13

Правилник за дейността

1. В тримесечен срок след назначаването на членовете и независимите експерти органът приема свой правилник за дейността, който е публично достъпен.
2. В правилника за дейността се описват подробно необходимите договорености, за да се гарантира, че изпълнението на настоящото споразумение е ефективно.

Член 14

Възстановяване на разходи

Всички разходи, направени от член на органа или негов заместник във връзка със задълженията им в органа, се плащат от страната, към която принадлежат.

Член 15

Секретариат

1. Секретариатът е съвместна оперативна структура, създадена с цел управление на функционирането на органа. Той се състои от ръководителите на отдел или лица на еквивалентни длъжности, които отговарят за етичните правила за членовете на всяка страна („ръководители на отдел“) и съответния им персонал.
2. Секретариатът е формално разположен в Комисията и дейността му се координира от ръководителя на отдел, който отговаря в рамките на Комисията за етичните правила за членовете на Комисията, или от длъжностно лице, специално определено за тази цел от Комисията в споразумение с другите страни („координатора“). Координаторът

представлява секретариата и надзирава ежедневната му работа в общ интерес на страните.

3. Секретариатът осъществява следните дейности:

- а) отчита се пред органа, подготвя заседанията му, предоставя оперативна помощ при изпълнението на задачите му и изготвя доклада, посочен в член 9, параграф 6;
- б) изготвя проекта на годишния доклад, посочен в член 17;
- в) извършва всякакви други дейности, необходими за ефективното прилагане на настоящото споразумение;
- г) насочва цялата входяща и изходяща кореспонденция с органа към неговия председател и/или страната, засегната от кореспонденцията.

Член 16

Ресурси

- 1. Страните се ангажират да предоставят чрез меморандум за разбирателство между своите генерални секретари или заемащите еквивалентна длъжност, който трябва да бъде договорен в рамките на три месеца след назначаването на членовете и независимите експерти, необходимите човешки, административни, технически и финансови ресурси, включително съответен персонал за секретариата, така че да се обезпечи ефективното прилагане на настоящото споразумение.
- 2. Страните поделят поравно разходите, свързани с независимите експерти, посочени в член 5. Те предоставят годишна финансова компенсация на Комисията в началото на финансовата година.
- 3. Всяко искане от органа, в което се изискват допълнителни административни разходи от извънредно естество, се адресира до страните, преглеждащи и одобряващи бюджетните искания на органа на годишна база съгласно съответните им вътрешни правила и процедури.

Член 17

Годишен доклад

- 1. Органът приема с консенсус годишен доклад за дейността си през предходната година след обсъждане на заседанието, посочено в член 10.
- 2. Годишният доклад се публикува на уебсайта на органа.

Член 18

Уебсайт

1. Органът поддържа уебсайт, в който цялата информация, свързана с дейността му, е публично достъпна.
2. Уебсайтът съдържа по-специално следното:
 - а) състава на органа, графика на заседанията му и дневния им ред;
 - б) стандартите, разработени в съответствие с член 7 и когато е приложимо, актуализирани в съответствие с член 8;
 - в) самооценките и докладите, посочени в член 9, параграфи 1 и 6;
 - г) всички приложими правила на всички страни в областите, обхванати от стандартите.

Той също така съдържа същата информация за други доброволни участници по силата на член 19.

Член 19

Доброволно участие на органи, служби и агенции на Съюза, различни от страните

1. Органи, служби и агенции на Съюза, които не са страни по споразумението, могат да уведомят органа, че желаят да прилагат доброволно целия набор от настоящи и бъдещи стандарти към правилата, приложими спрямо лицата, които не са членове на техния персонал, изпълняващи функции, подобни на функциите, включени в обхвата на член 2.
2. Органът приканва съответния орган, служба и агенция на Съюза да извърши писмена самооценка на вътрешните си правила и съответствието им със стандартите и да назначи представител, който да участва в обмен на мнения с членовете на органа. Прилагат се съответно разпоредбите на член 9, параграфи 3—9.
3. Параграф 2 се прилага *mutatis mutandis*, когато органът разработва нови стандарти или актуализира действащи стандарти.

Член 20

Преглед

Страните оценяват прилагането на споразумението две години след влизането му в сила и редовно след това с оглед подобряване и укрепване на функционирането на органа или преразглеждане на споразумението, когато е целесъобразно.

Член 21

Заклучителни разпоредби

1. Настоящото споразумение има обвързващ характер за страните. То влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. При прилагането на настоящото споразумение страните действат в дух на взаимно и искрено сътрудничество.

Съставено в (Брюксел), [дата]

За Европейския парламент

...

За Европейския съвет

...

За Съвета

...

За Европейската комисия

...

За Съда на Европейския съюз

....

*За Европейската централна
банка*

....

За Сметната палата

....

*За Икономическия и социален
комитет*

...

За Комитета на регионите

...